

Даниял кітабы — тоғызыншы саны

Бірінші періштенің хабары

Jeff Pippenger

2023-12-04

Даниял кітабының бірінші тарауы Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші періштенің хабарын білдіреді. Ехояким рәміздік түрде бұл «ақырзаман уақытына» оның келуі емес, бірінші періштенің хабарының күшейтілуі екенін айқындайды. Барлық пайғамбарлар тергеу сотының «соңғы күндерін» көрсетуде, сондықтан бұл тарау 2001 жылдың 11 қыркүйегін, яғни жүз қырық төрт мыңның сыналудың үдерісі басталған уақытты бейнелейді. Малахи кітабының үшінші тарауында бұл үдеріс келісімнің хабаршысы кенеттен өз ғибадатханасына келуі үшін жол дайындайтын хабаршыға байланысты тазарту үдерісі ретінде бейнеленген. Жол дайындайтын хабаршы, сондай-ақ айдалада зар қаққан «дауыс» болып табылатын сол хабаршы, тазарту үдерісінің бір бөлігі болып табылатын сынақ та болып табылады. Малахи кітабының үшінші тарауында жүз қырық төрт мың Леуи ұлдары ретінде бейнеленген. Леуи ұлдары аңның мүсінін бейнелеген алтын бұзау бүлігінде Мұса хабаршысымен бірге тұрғандарды білдіреді.

Аңның бейнесінің сынағынан өту — тазарту үдерісін құрайтын үш сынақтың екіншісіне қатысты Киелі кітаптағы тағы бір көрнекі мысал. Леуинің ұлдары мөрленбестен бұрын сол сынақтан өтуге тиіс.

Езекиелдің сегізінші және тоғызыншы тарауларындағы мөр басу — 2001 жылғы 11 қыркүйекте басталған тазарту үдерісінің тағы бір көрінісі. Сегізінші тарауда ақыр соңында күнге табынатын Иерусалимдегілер Лаодикиялық Адвентизмнің төрт ұрпағын бейнелейді. Тоғызыншы тарауда мөрді қабылдайтындар Иерусалимнің ішінде болып жатқан жиіркенішті істер үшін күрсініп, зар жылайды. Иерусалим — Құдайдың шіркеуі.

Үш періштенің хабарлары сондай-ақ тазарту үдерісінің көрінісі болып табылады. Бұл үш хабар үш сатылы сынақ үдерісін білдіреді, әрі леуілік ұлдардың екінші сынаққа қатысуының өзі үшін де олардан бірінші сынақтан өту талап етіледі. Үшінші сынақ — өзге сипаттағы сынақ, өйткені ол леуілік ұлдардың алғашқы екі сынақтан сәтті өткен-өтпегенін айқындайтын сынақты білдіреді. Бұл — пайғамбарлық лакмус сынағы. Бірінші сынақ — тағамға қатысты сынақ (рухани мағынада), өйткені оның өтілуі не өтпеуі леуілік ұлдардың Киелі Рух Ілияс арқылы жеткізген хабарды, яғни келісімнің хабаршысына жол дайындайтын хабаршының хабарын, қабылдау-қабылдамауына негізделеді.

Аян кітабының алғашқы аяты сол хабардың салмақтылығы мен айрықша маңызын айқындайды. Онда шіркеулерге Жохан ретінде бейнеленген адамдық хабаршы жолдайтын хабардың оған Ғабриел арқылы берілгені әдейі көрсетіледі; ал Ғабриел оны Мәсіхтен, ал Мәсіх өз кезегінде Әкеден қабылдаған. Ілиястың хабары Құдайлық билікке ие, ал Жоханның, не Ілиястың, не «айдалада зарлаушының даусының» хабарын теріске шығару —

Иса Мәсіхтің Аянын теріске шығару.

Екінші сынақ — көзбен көріп тану сынағы, өйткені леуіліктердің ұлдары жерді Өзінің даңқымен нұрландыру үшін төмен түскен періштенің қолындағы Илиястың хабарын жеп болған соң, олар заман белгілерін дұрыс ажыратуға мүмкіндік беретін Киелі кітаптық әдіснаманы қабылдады. Сол әдіснама леуіліктердің ұлдарына сол заман белгілерінің аңның мүсіні сынағының орындалуы ретінде Америка Құрама Штаттарында шіркеу мен мемлекеттің бірігіп келе жатқанын көрсетіп тұрғанын тануға мүмкіндік береді. Одан да маңыздысы, сол заман белгілері киелі реформалық желілердің мәнмәтініне орналастырылғанда, олар — Альфа мен Омеганың мәні, яғни басталуы ақырын бейнелеп көрсетеді. Киелі реформалық желілер Құдай халқының Құдайдың мөріне дайындалу ісінде ынтымақтаса әрекет ету үшін өз құзырындағының бәрін істеуге тиіс екенін айқындайды.

Сондықтан, сүйіктілерім, сендер әрдайым мойынсұнып келгендеріндей, тек менің жанымда болғанымда ғана емес, енді мен жоқта тіпті одан да көбірек, өз құтқарылуларыңды қорқынышпен және дірілмен жүзеге асырыңдар. Өйткені сендердің іштерінде Өзінің игі еркіне сай қалап та, орындап та әрекет ететін — Құдай. Барлық істі күңкілсіз әрі талас-тартыссыз істендер; сонда сендер мінсіз де зиянсыз, Құдайдың жазықсыз балалары болып, қисық әрі азғын ұрпақтың ортасында, араларында дүниеде шамдардай жарқырайсыңдар. Філіпіліктерге 2:12–15.

Саны төртеу болған Даниял, Ханания, Мишаил және Азария Аян кітабының он сегізінші тарауындағы періштенің түсуінің айқындалуы ретінде 2001 жылғы 11 қыркүйекті мойындайтын және оның қолындағы жасырын маннаны алып, оны жеуді таңдайтын бүкіл әлемдегі Жетінші күн адвентистерін бейнелейді. Жеуге тиіс жасырын манна, елші Пауыл жаңа ғана келтіргеніндей, Өз халқының ішінде Өз еркі мен игі ықыласын орындау үшін әрекет ететін Құдайды (жасырын маннаны) білдіреді. Пауыл Филадельфиялықтарға жіберілген хабаршыны білдіреді, ал оның хабарын қабылдамау өлім еді. Даниял, Ханания, Мишаил және Азария жасырын маннаны жеуді таңдайтындарды бейнелейді.

Осылардың арасында Яһуда ұлдарынан Даниял, Ханания, Мишаил және Азария бар еді. Оларға әтекттердің бастығы ат қойды: ол Даниялға Белтешазар деген атты берді; Хананияға — Шадрах; Мишаилға — Мешах; ал Азарияға — Абеднего. Бірақ Даниял жүрегінде патшаның асынан және оның ішетін шарабынан өзін арамдамаймын деп нық байлады. Сондықтан ол әтекттердің бастығынан өзін арамдамай қоюға рұқсат сұрады. Даниял 1:6–8.

Даниял 2001 жылғы 11 қыркүйекте көктен түсірілген хабарды жеуді қалап, сондай-ақ Бабылдың асы мен сусыны ретінде бейнеленген хабардан бас тартуды ниет етеді. Ашпеназ яһудалық тұтқындардың қайсысы патшаның алдына әкелінуі керектігін таңдап алған еді.

Патша өзінің уәзірлерінің бастығы Ашпеназға: Исраил ұлдарының ішінен, патшаның әулетінен әрі төрелерден, бойында ешбір мін жоқ, келбеті көрікті, барша даналыққа жетік, білімге зерек, ғылымды түсінетін, әрі патша сарайында қызмет етуге қабілетті кейбір жастарды әкелсін деді; оларға халдейлердің білімі мен тілін үйретуге тиіс болды.

Даниял 1:4, 5.

Егер біз Аян кітабының бірінші тарауы, бірінші аятында көрсетілген бұйрық тізбегіне ілесер болсақ, Набуходоносор Ашпеназға Ишаяның Езекияға жариялаған пайғамбарлығын орындаған балаларды таңдап алуды бұйырған еді. Ашпеназ бұл хабарды қабылдап, оны кейін нөкерлердің әміршісі Мелцарға жеткізді. Набуходоносор көктегі Әкені бейнелейді; Ашпеназ Мәсіхті, ал Мелцар Жәбірейілді бейнелейді. Ашпеназ қай балаларды таңдап алу керектігін білді, әрі Даниялды патшаның алдына алып келмей тұрып-ақ, оның азыққа қатысты дұрыс шешім қабылдайтынын білді.

Енді Құдай Даниялды әтектер басшысының алдында ілтипат пен мейірімге бөледі. Сонда әтектер басшысы Даниялға былай деді: «Сендерге жейтін астарың мен ішетін сусындарыңды белгілеп қойған мырзам патшадан қорқамын; өйткені неге ол сендердің жүздеріңнің өз жастағы басқа балалардың жүздерінен солғындау екенін көрсін? Сонда сендер менің басымды патшаның алдында қатерге тігесіңдер». Даниял 1:9, 10.

Мелзар мұнда үш періштенің хабарларының алғашқы қадамын айқындайды. Бірінші қадам — Құдайдан қорқу; бұл Мелзардың Набуходоносордан қорқуымен бейнеленген. Еврей әліпбиінің бірінші, он үшінші және соңғы әріптерін біріктіру арқылы жасалған «ақиқат» деген еврей сөзі осы мақалаларда бұған дейін үш періштенің үш қадамды сынақ үдерісін бейнелейтіні көрсетілген болатын. Осылайша, бірнеше куәлік негізінде бірінші періштенің хабарында үш періштенің хабарларымен бейнеленетін үш сынақтың үшеуі де қамтылатыны анықталды. Бірінші періштенің хабары мәңгілік Ізгі хабар ретінде айқындалады, бұл оны Адамның күндерінен бастап Мәсіхтің Екінші келуіне дейінгі сол Ізгі хабар ретінде анықтайды.

Содан кейін мен көктің ортасында ұшып бара жатқан тағы бір періштені көрдім; онда жерде тұратындарға, әрбір ұлтқа, руға, тілге және халыққа уағыздау үшін мәңгілік Ізгі хабар бар еді. Ол зор дауыспен былай деді: Құдайдан қорқындар әрі Оған мадақ беріндер; өйткені Оның сотының сағаты жетті. Көк пен жерді, теңіз бен су көздерін Жаратқанға тағзым етіңдер. Аян 14:6, 7.

Бірінші періштенің хабарының алғашқы қадамы — Құдайдан қорқу. Екінші қадам — Оған мадақ беру, ал үшіншісі — Оның сотының уақытының келуі. Қалған екі періштенің хабарларымен байланыста, бірінші періштенің хабары: «Құдайдан қорқындар». Содан кейін екінші періштенің хабары Бабылдың құлағанын жариялайды, әрі мейлі бұл бірінші періштенің Миллерит қозғалысында болсын, не үшінші періштенің қозғалысында болсын, Бабылдан шығуға шақыру — Киелі Рухтың төгілуінің көрінісі жүзеге асатын жер. Сол уақыт кезеңінде, ол Түн ортасындағы айқай, қатты айқай немесе соңғы жаңбыр ретінде бейнеленсін, хабарды жариялаушылар Құдайды мадақтайды. Екінші періштенің хабары — Құдайға мадақ берілетін жер, әрі сол уақыт кезеңі Миллерит тарихында тергеу соты басталған уақыт нүктесіне, немесе жексенбілік заң дағдарысында орын алатын Бабыл жезөкшесінің сотына алып келеді.

Мелзардың қорқынышы бірінші періштенің хабарын бейнелейді, әрі ол он күндік тағамдық сынақты бастайды; он санының өзі де сынақты білдіреді. Мелзардың патшадан қорқатынын білдіруі Даниялдың патшадан гөрі Құдайдан көбірек қорқып, жүрегіне Бабылдың тағамымен арамданбауды мақсат еткеніне ұқсас еді. Даниял мен үш қадірлі жастың сыналуының мерзімі үш жыл болды, сондықтан бұл үш періштенің хабарларының үш қадамын бейнелейді.

Патша оларға патшаның тағамынан және өзі ішетін шараптан күн сайын үлес белгіледі; оларды үш жыл бойы осылайша тәрбиелеп-өсірмек болды, содан кейін олар патшаның алдында тұруға тиіс еді. Даниял 1:5.

Даниял кітабының бірінші тарауы бірінші періштенің хабарының күшейтілуін бейнелейді, әрі сол жерде Миллершілдік тарихында кішкене кітапты жеумен бейнеленген тағамдық сынақтың басталуы белгіленеді. Даниял мен үш адал жастың сыналу кезеңі сол үш жылдың алғашқы он күнінде жүзеге асты. Он саны ежелгі Израилде Ешуа мен Қалейтнің хабары арқылы ұсынылған оныншы сынақты қабылдамай тастағанда көрініс тапқандай, сынақ үдерісінің нышаны болып табылады. Бұл сондай-ақ Смирна қауымының қудалану уақытында да бейнеленеді.

Саған тарттыратын азаптардың ешқайсысынан қорықпа: міне, сыналуларың үшін шайтан араларыңнан кейбіреулеріңді түрмеге тастайды; әрі он күн бойы қайғы-қасірет көресіңдер: өлімге дейін адал бол, сонда Мен саған өмір тәжін беремін. Аян 2:10.

Смирна қауымына берілген өсиет — сыналу үдерісінен қорықпау еді, өйткені егер олар Құдайдан қорықса, Ол олардың Құдайға сай қорқынышын өмір тәжісімен сыйлар еді. Сол Құдайға сай қорқыныш Даниялдың көктегі маннаны жеуге деген қалауымен бейнеленген.

Сонда Даниял уәзірлер бастығы Даниял, Ханания, Мисаил және Азарияның үстінен қойған Мелзарға былай деді: «Өтінемін, құлдарыңды он күн сынап көр; бізге жеуге көкөніс, ішуге су берсін. Содан кейін біздің жүзімізге де, патшаның тағамынан жейтін жігіттердің жүзіне де алдында назар салынсын; не көрсең, құлдарыңа соған сай істе». Осылайша ол бұл істе олардың тілегіне құлақ асып, оларды он күн сынап көрді. Даниял 1:10–14.

Бірінші сынақ Құдайдан қорқу еді; мұны Мелзар мен Даниялдың өз жүрегінде Бабылдың ас-суымен арамданбауға бел байлағаны айқын көрсетеді. Бірінші періштенің хабарының екінші құрамдас бөлігі — Құдайға мадақ беру; бұл тамақтану тәртібінің салдарларының көзге көрінетін көрінісін білдіреді. Он күннің соңында Даниял мен үш адал жігіт өздерінің тәндік келбеті арқылы Құдайды мадақтады.

Он күннің соңында олардың жүздері патша тағамының үлесін жеген барлық жасөспірімдердің жүздерінен де көріктірек, тәндері де толығырақ болып көрінді. Осылайша Мелзар олардың тағам үлесін және ішуге тиісті шарабын алып қойып, оларға көкөніс берді. Ал осы төрт жасөспірімге Құдай барлық ілім мен даналықта білім мен парасат берді; ал Даниял барлық аяндар мен түстерді түсінетін болды. Даниял 1:15–17.

Төрт бала тамаққа қатысты алғашқы сынақтан өтті; дәл осы жерде Адам мен Хауа құлаған еді, әрі бұл Мәсіх шомылдыру рәсімінен өткеннен кейін бірден қарсы тұрған алғашқы сынақты бейнеледі. Мәсіхтің шомылдыру рәсімі Оның пайғамбарлық желісіндегі алғашқы хабардың күш-қуатпен жабдықталуы болды. Ол «айдаладағы дауыспен» жарияланған хабарды қуаттап, бекітті. Содан кейін, Даниял мен үш адал жан сияқты, Мәсіх те Даниял он күн сыналғандай, қырық күн бойы тамаққа қатысты сыналды. Даниял мен Мәсіх 2001 жылғы 11 қыркүйекте төмен түскен періштенің қолындағы жасырын маннаның сынағын бейнелеп тұрды. Бұдан кейін Мәсіх үшін де, Даниял үшін де екі сынақ келуге тиіс еді. Екінші сынақ — Даниял мен үш адал жан өз жүздерінің көрінісі арқылы Құдайды мадақтаған жер еді. Мәсіх үшін тамаққа қатысты сынақтан кейін келген сынақ та сондай-ақ даңқты білдірді.

Сонда шайтан Оған: «Егер Сен Құдайдың Ұлы болсаң, мына тасқа бұйырып, нанға айналдыр»,— деді. Ал Иса оған былай деп жауап берді: «Жазылған: Адам тек нанмен ғана емес, Құдайдың әрбір сөзімен өмір сүреді». Содан кейін шайтан Оны биік тауға шығарып, бір сәттің ішінде дүниенің барлық патшалықтарын көрсетті. Сонда шайтан Оған: «Осының бәрінің билігін де, олардың даңқын да Саған беремін; өйткені ол маған тапсырылған, мен оны кімге қаласам, соған беремін. Сондықтан, егер Сен маған табынсаң, бәрі Сенікі болады»,— деді. Ал Иса оған жауап беріп: «Кет, артымнан, шайтан! Өйткені жазылған: Құдай Иеңе табын да, жалғыз Оған ғана қызмет ет»,— деді. Матай 4:3–8.

Мәсіх асқа қатысты сынақтан өткеннен кейін, Шайтан Оған дүниедегі барлық патшалықтардың «даңқын» ұсынды, ал Мәсіх оның орнына патшалардың Патшасын мадақтауды таңдады. Адам мен Хауа алғашқы сынақтан сүрінді де, бірден інжір жапырақтарымен өз жүздерін жасыруға тырысты, өйткені бұған дейін өздері киіп жүрген жарық шапанымен бейнеленген Құдайдың даңқын енді олар көрсетпейтін болды. Даниял мен үш адал жан асқа қатысты сынақтан өткен кезде, содан кейін оларға «барлық ілім мен даналықта білім мен шеберлік берілді; ал Даниял барлық аяндар мен түстерді түсінетін болды».

Олар Мелзар өткізген көру сынағы болған екінші сынақтан өтті. Миллериттер тарихында екінші періштенің хабары шөлде жар салып тұрған «дауыстың» хабарын қабылдағандар мен оны қабылдамағандардың арасындағы айырмашылықты айқындады; бұл дауыс Уильям Миллер арқылы бейнеленген еді. Пайғамбарлық тұрғыдан алғанда, сол кезде Миллерит қозғалысы протестантизмнің көрінетін әрі жалғыз шынайы мүйізіне айналды, ал хабар мен қозғалысты қабылдамағандар Римнің қыздарына айналды. Олар кішкене кітаптың орнына Бабылдың асын жеп, шарабын ішуді таңдады. Үш жылдың соңында Даниел мен оның серіктері Набуходоносордың алдында үкімге тартылу үшін әкелінді.

Патша оларды алып келу үшін белгілеп айтқан күндердің мерзімі аяқталғанда, уәзірлердің бастығы оларды Набуходоносордың алдына алып келді. Патша олармен сөйлесті; сонда олардың бәрінің арасынан Даниял, Ханания, Мишаел және Азарияға тең келер ешкім табылмады. Сондықтан олар патшаның алдында қызмет етті. Патша

олардан сұраған даналық пен түсінікке қатысты барлық істерде оларды өз патшалығындағы барлық сиқыршылар мен жұлдызшылардың бәрінен он есе артық деп тапты. Даниял болса Қореш патшаның бірінші жылына дейін болды. Даниял 1:18–21.

Даниял мен үш ізгі жігіт «он» күндік сынақтан өтті; содан кейін соңғы емтиханнан/сынақтан өткенде, олардың өзгелердің бәрінен «он» есе дана екені анықталды.

Даниял кітабының бірінші тарауы — Даниял мен Аян кітаптарынан тұратын кітаптағы бірінші періштенің хабарына жасалған алғашқы сілтеме. Онда Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші періштемен бірдей сипаттар бар. Ол Аян кітабының бірінші аятында алғаш айтылған ақиқатты қуаттайды, өйткені Набуходоносор Ашпеназға хабар берді, ол өз кезегінде сол хабарды Мелзарға жеткізді, ал содан кейін ол Даниялмен қарым-қатынас жасады. Өке Мәсіхке хабар берді, ол өз кезегінде сол хабарды Жәбірейілге жеткізді, ал содан кейін ол Жоханмен қарым-қатынас жасады.

Қазір мөрі ашылып жатқан осы хабар жеткізетін үндеу Әкенің Өз шіркеуіне жолдайтын байланыс үдерісін айқындайды. Әкенің Өз шіркеуі үшін айқындауды таңдаған алғашқы нәрсесі — үш періштенің үш сатылы сынақ үдерісі. Құдайдың пайғамбарлық Сөзі бұл үдерісті бірнеше пайғамбарлық желісі арқылы, сондай-ақ Миллериттердің тарихы арқылы, аса мұқият түрде егжей-тегжейлі баяндап берген. Бұл ақиқаттар 2001 жылғы 11 қыркүйекте періште төмен түскен кезде оның қолында болған жасырын маннаның ажырамас бөлігі болып табылады.

Егер сен бірінші сынақтан өтпеген болсаң, қатысуың, демек екінші сынақтан өтуің мүмкін емес. Бұл ақиқат Мәсіх пен Миллериттердің тарихында айқын түрде бейнеленген. Даниял кітабының екінші тарауы — Елен Уайттың айтуынша, «біздің мәңгілік тағдырымыз шешілетін» екінші сынақ. Ол бұдан әрі бұл — «біз мөрленбестен бұрын» міндетті түрде «өтуге тиіс» сынақ екенін айтады. Сол сынақ қазір дерлік аяқталып қалды.

Даниял кітабының екінші тарауы аңның мүсініне қатысты сынақ туралы, әрі бұл тараудың алып мүсін жөнінде болуы толықтай орынды; сондай-ақ Даниял сол сынақты тани алуының бірден-бір себебі — оның тағамдық сынақтан өтіп, «он есе» артық «түсінік» пен «даналыққа» ие болатындай бата алғандығы. Эллен Уайттың жазбаларындағы сынақ туралы ескертудегідей, Даниял кітабының екінші тарауындағы мүсін сынағы өмір не өлім салдарына меңзейтін сынақ болып табылады.

Сол себепті патша ашуланып, қатты қаһарланды да, Бабылдың барлық дана адамдарын құртып жіберуді бұйырды. Сонда дана адамдар өлтірілсін деген жарлық шықты; олар Даниял мен оның серіктерін де өлтіру үшін іздеді. Даниял 2:12, 13.

Даниял кітабының бірінші тарауында біз қарастыруға тиісті тағы бірнеше пайғамбарлық мәселе бар, және келесі мақалада сол мәселелерді жалғастырамыз.

«Мен дененің орныққан сенімін шайқалтпақ болғандарға ешбір қолдау көрсетпей, берік те мызғымай тұрған бір топты көрдім. Құдай оларға ризашылықпен қарады. Маған үш қадам — бірінші, екінші және үшінші періштелердің хабарлары көрсетілді. Қасымдағы

періште: “Осы хабарлардың бір тасын қозғалтатын немесе бір түйреуішін түртетін адамға қасірет! Бұл хабарларды дұрыс түсінудің өмірлік маңызы бар. Жандардың тағдыры олардың қалай қабылданатынына байланысты”, — деді. Мен осы хабарлар арқылы қайтадан өткізілдім де, Құдай халқының өз тәжірибесін қандай қымбат бағамен сатып алғанын көрдім. Ол көп азап пен ауыр күрес арқылы иеленілген еді. Құдай оларды қадам сайын бастап келіп, ақырында берік, мызғымас тұғырға тұрғызды. Мен кейбір адамдардың тұғырға жақындап, іргетасты тексергенін көрдім. Кейбіреулері қуанышпен бірден оның үстіне шықты. Басқалары іргетастан мін іздей бастады. Олар оған жақсартулар енгізілсін деп қалады, сонда тұғыр анағұрлым кемелдірек болып, ал халық әлдеқайда бақыттырақ болар еді деді. Кейбіреулері тұғырдан түсіп, оны тексерді де, оның дұрыс қаланбағанын жариялады. Бірақ мен олардың басым көпшілігінің тұғыр үстінде нық тұрғанын және түсіп кеткендерді шағымдануларын доғаруға үндегенін көрдім; өйткені Құдай Ұлы Құрылысшы еді, ал олар Оған қарсы күресіп жатқан болатын. Олар өздерін осы берік тұғырға жеткізген Құдайдың ғажайып ісін еске алып айтып берді де, бірлікте көздерін көкке көтеріп, қатты дауыспен Құдайды мадақтады. Бұл тұғырдан кетіп, шағымданғандардың кейбіріне әсер етті, сөйтіп олар кішіпейіл кейіппен қайтадан оның үстіне шықты.»

«Мәсіхтің алғашқы келуі туралы жариялауға назарым қайта аударылды. Исаға жол дайындау үшін Жохан Ілиястың рухы мен күшімен жіберілді. Жоханның куәлігін қабылдамағандар Исаның ілімдерінен пайда көрмеді. Оның келуін алдын ала хабарлаған хабарға қарсы шығулары оларды Оның Мәсіх екеніне қатысты ең күшті дәлелді де оңай қабылдай алмайтын күйге түсірді. Шайтан Жоханның хабарын теріске шығарғандарды одан әрі де ілгерілетіп, Мәсіхті де теріске шығаруға және айқышқа шегелеуге бастады. Осылай істеу арқылы олар өздерін Елуінші күн мейрамындағы игілікті қабылдай алмайтын жағдайға қойды; ал сол игілік оларға көктегі киелі үйге апарар жолды үйретер еді. Ғибадатхана пердесінің [жыртылуы] яһудилердің құрбандықтары мен рәсімдерінің енді қабылданбайтынын көрсетті. Ұлы Құрбандық ұсынылып, қабыл алынды, ал Елуінші күн мейрамында түскен Киелі Рух шәкірттердің ой-санасын жердегі киелі үйден Иса Өз қаны арқылы кірген көктегі киелі үйге бұрды, сонда Ол Өзінің татуластыруының игіліктерін шәкірттеріне төгуі үшін. Ал яһудилер тұтас қараңғылықта қалды. Олар құтқарылу жоспарына қатысты иелене алатын барлық нұрдан айырылып, әлі де пайдасыз құрбандықтары мен тартуларынан үміт етті. Көктегі киелі үй жердегінің орнын басты, бірақ олар бұл өзгерісті білмеді. Сондықтан олар Мәсіхтің киелі орында атқаратын делдалдық қызметінің игілігін қабылдай алмады.

«Көптеген адамдар яһудилердің Мәсіхті теріске шығарып, айқышқа шегелеудегі жолына үреймен қарайды; және Оның масқаралықпен қорланғаны туралы тарихты оқығанда, өздерін Оны сүйеміз деп ойлайды да, Петір секілді Одан бас тартпас едік, не яһудилер секілді Оны айқышқа шегелемес едік деп санайды. Бірақ барлық жүректерді оқитын Құдай олардың Исаға сезінеміз деп жариялаған сол сүйіспеншілігін сынаққа салды. Бірінші періштенің хабарын қалай қабылдайтынын бүкіл аспан ең терең ықыласпен бақылап тұрды. Бірақ Исаны сүйеміз деп мойындаған және айқыш туралы әңгімені оқығанда көз жасын төккен көптеген адамдар Оның келуі туралы ізгі хабарды келемеждеді. Олар бұл хабарды қуанышпен қабылдаудың орнына, оны алдамшылық деп

жариялады. Олар Оның көрінуін сүйгендерді жек көріп, шіркеулерден қуып шығарды. Бірінші хабарды қабылдамағандар екіншісінен пайда көре алмады; сондай-ақ оларды Исамен бірге көктегі киелі үйдің ең қасиетті орнына сенім арқылы кіруге дайындауға тиіс болған түн ортасындағы айқайдан да пайда көрмеді. Ал алдыңғы екі хабарды қабылдамай, олар өз түсініктерін соншалықты қараңғыландырды, сондықтан ең қасиетті орынға апарар жолды көрсететін үшінші періштенің хабарындағы ешбір нұрды көре алмайды. Яһудилер Исаны айқышқа шегелегендей, атағы ғана христиан шіркеулер де осы хабарларды айқышқа шегелегенін көрдім; сондықтан оларда ең қасиетті орынға апарар жол туралы ешбір білім жоқ, әрі олар сол жерде Исаның шапағатынан пайда көре алмайды. Пайдасыз құрбандықтарын ұсынған яһудилер сияқты, олар да Иса тастап кеткен бөлімге өздерінің пайдасыз дұғаларын арнайды; ал осы алдауға разы болған Шайтан діни сипатқа еніп, өзін христианбыз деп мойындайтын солардың саналарын өзіне бұрады және өз құдіретімен, өз белгілерімен және жалған кереметтерімен оларды өз тұзағына мықтап түсіру үшін әрекет етеді». *Early Writings*, 258–261.